

det var heldigt at søge at faa udenlandske Penge med; det er en Betragtning, som ogsaa har været rejst hos os, og jeg vilde meget ønske, om den under den kommende Udvalgsbehandling kunde vise sig realisabel. Flere Stater har henvendt sig til Amerika og der optaget Laan, og de har optaget saadanne Laan for at betale Anskaffelser, som foretages derovre; og naar vi ser hen til den herskende Tørke, er det ikke usandsynligt, at der ogsaa for vort Vedkommende kan blive Tale om betydelige Anskaffelser derovre, af Fødemidler til Mennesker og Dyr. Under saadanne Forhold vilde det selvfølgelig være heldigt, om vi paa lignende Maade kunde optage et Laan i Amerika. Det er altsaa noget, jeg henstiller, navnlig i Tilslutning til det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), og anbefaler til Overvejelse i Udvalget.

Der er af flere foregaaende Talere rejst Spørgsmaalet om Kompensation, om Dækning for de Udgifter, Staten paadrager sig til Forrentning af dette Laan. For min Gruppens Vedkommende ønsker jeg ikke særlig at komme ind paa dette Spørgsmaal, navnlig af den Grund, at der er saa kort Tid til, at vort hele Skattesystem skal revideres; det skal jo eller var i alt Fald bestemt til — jeg ved ikke, om det sker — at finde Sted om et Aar omtrent. Altsaa, saa tidligt vil dette Spørgsmaal rejse sig, at det formentlig vil være fuldstændig tidnok til at henvisse Kompensationsspørgsmaalet til den Tid. Idet jeg i øvrigt forbeholder min Gruppens fuldstændig frie Stilling til Dækningspørgsmaalet, skal jeg i Anledning af, at der af et Par foregaaende Talere med ret tydelige Ord har været peget hen paa en Overbevisning fra deres Side om, at det særlig vil være de direkte Skatters Form, hvorunder Dækningen skulde søges, sige, at vi paa vor Side sidste Gang har været enige med den højtærede Finansminister i, at det ikke var heldigt at inddrage Indkomstkatten under Dækningsobjekterne; og de Anskuelser, vi nærer, vil ogsaa gaa i Retning af, at de direkte Skatter vil neppe være den Kilde, man vil kunne øse af, naar det drejer sig om at trække yderligere Veksler paa Skatteyderne til Dækning af de forøgede Statsudgifter. Kun dette vil jeg nævne, idet jeg som sagt ellers forbeholder os fuldstændig Frihed.

Jeg kan med disse korte Udtalelser ligesom de foregaaende Ordførere anbefale dette Lovforslag til hurtig Fremme og velvillig Behandling.

Finansministeren (Brandes): Det er saa heldigt, at alle Ordførerne for de forskellige Partier her i Salen har givet dette Lovforslag baade i dets Helhed og i dets Enkeltheder, tør jeg sige, en Tilslutning, som jeg naturligvis i høj Grad paaskønner. Det er heldigt ogsaa af den Grund, at det er nødvendigt, at om den Art meget vigtige Foranstaltninger som Statslaan maa der være Enighed i Rigsdagen under den nuværende Tilstand.

Jeg kunde, da det er bebudet, at der vil blive stillet Forslag om Udvalgs Nedsættelse, indskrænke mig til meget faa Bemærkninger, idet dette Udvalg kan afæske mig de Oplysninger eller Forklaringer, som man maatte ønske. Det vil dog vist være rigtigt, at jeg med nogle Ord besvarer de Bemærkninger, der er gjorte særlig af det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard).

Det ærede Medlem mindede om, at jeg i Oktober Maaned havde ment, at det Statslaan, som da blev stiftet, kunde være tilstrækkeligt til forskellige Formaal, som jeg da nævned. Selvfølgelig indrømmer jeg at have sagt det, jeg den Gang sagde, men jeg føler mig ikke meget brødbetyntget overfor den halve Spaadom, der laa i mine Ord. Det var ikke muligt for noget Menneske den Gang at forudse, at Krigen vilde vare til nu, og endnu mindre, at man i dette Øjeblik staar overfor Umuligheden af at vide, hvornaar den vil ophøre, oven i Købet staar overfor det Indtryk, at Krigen kunde strække sig endda over længere Tid endnu, end den allerede har varet. Altsaa var det klart, at de Forventninger, jeg den Gang gjorde mig om, at det var muligt at komme igennem med det Statslaan, som da blev stiftet, maatte blive skuffet. Jeg vil dog minde om, at Forholdet ikke er det, at Statslaansbeløbet nu er helt opbrugt. Som jeg sagde i Gaar: det er omtrent kun Halvdelen af Statslaanet, der overhovedet er indkommet i Statskassen, tilbage staar altsaa godt og vel Halvdelen, som kan benyttes til Statskassens Formaal i det kommende Aar.

Det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard) sagde, at ved Siden af alle Finansministre i Verden stod den tvingende Nødvendighed, som man kunde regne med, naar det gjaldt at forelægge for Rigsdage Statslaan, og det er sandt, men det ærede Medlem sagde videre, at det var en fattig Trøst for os, at vi her i Danmark dog føler Stillingen som mindre byrdefuld end andre Landes. Jeg er her noget uenig med det ærede Medlem, idet